

[Bertel Dahlgaard.]

Stilling; i den Periode, hvor Rigsdagen ved Tvang var sat ud af Funktion, har de kommunale Raad mange Steder maattet tage en haard Tørn under de Vilkaar, de var underkastet. Der er derfor Grund for for os til at paaskønne den Maade, hvorpaa vore Kommunalbestyrelser har udført deres Arbejde.

Men altsaa, jeg erkender med Henblik paa dette Forslag, at det er nødvendigt at udarbejde Valglisten paa Grundlag af Folketællingsskemaerne for at kunne faa Valglisten færdige saa snart som muligt, hvilket jo er meget ønskeligt; og jeg vil udtale Haabet om, at disse Valglisten ogsaa snart maa komme i Brug, at et Folketingsvalg maa blive udskrevet saa hurtigt, som det overhovedet er muligt efter Valglisternes Færdiggørelse.

Det ærede Medlem Hr. Finnemann Bruun rettede en Henstilling til Regeringen om, at dette Lovforslag blev udvidet til ogsaa at gælde Udarbejdelse af Landstingsvalglisten. Det har jeg ikke noget imod, for man kan jo saa altid se, om der bliver Brug for disse Landstingsvalglisten. Jeg tror dog, der paa forskellige Hold gør sig lidt forhastede Anskuelse gældende angaaende hele dette Spørgsmaal. Der er jo en Ting, der er oplagt, nemlig at den Nedsættelse af Valgretsalderen — som blandt andet ogsaa mit Parti er Tilhænger af — ikke kan komme til at gælde for det Folketingsvalg, der skal afholdes til Efteraaret, af den simple Grund, at en Nedsættelse af Valgretsalderen kræver en Grundlovsændring, hvilket ikke kan ske, inden der er afholdt et Folketingsvalg i Henhold til den gældende Grundlov. Altsaa, Grundloven skal ændres, før at Valgretsalderen kan nedsættes; saa vil utvivlsomt næsten alle erkende, at skal vi foretage en Grundlovsændring, saa kan man ikke nøjes med en Ændring, der blot nedsætter Valgretsalderen. Der er formentlig ikke mange her i Landet, der ønsker en Forfatning, hvor man har baade et Folketing og et Landsting, med ganske samme — 21 Aars — Valgret, og ikke med noget som helst Særpræg i øvrigt for noget af Tingene. Det vilde være for urimeligt, det vilde være utænkeligt, at nogen skulde ønske dette. Med andre Ord: for at gaa til denne

Grundlovsændring, som Valgretsalderens Nedsættelse forudsætter, maa man foretage en videregaaende Grundlovsændring, der kan afgøre, hvordan Organisationen af Folketing og Landsting fremtidig skal være.

Nu vil jeg gerne paa mit Partis Vegne sige, at hvis den høje Regering inden Efteraarets Valg kan forelægge saadanne Grundlovsændringer, saa vil vi gerne medvirke dertil; og vedtages der en saadan Grundlovsændring, er det klart, at saa kan Landstinget opløses, og saa bør Landstinget opløses.

Jeg henstiller altsaa dette til Overvejelse. Den højtærede Indenrigsminister vil maaske kunne svare paa, om Folketinget kan vente, at Regeringen vil forelægge og har Udsigt til at faa gennemført en saadan Grundlovsændring inden Efteraaret; i saa Fald er der god Baggrund for Udarbejdelse af Landstingsvalglisten nu.

Jeg skal blot gøre endnu en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Finnemann Bruun. Det ærede Medlem talte om Landstingsvalg og Folketingsvalg paa en Maade, der næsten sidestillede Betydningen af disse to Valg. Han udtalte, at man maatte huske paa, at Valg til Landstinget for Halvdelen af Mandaternes Vedkommende havde fundet Sted saa langt tilbage som i 1939. Det er ganske rigtigt, men det ærede Medlem maa ikke paa nogen Maade sidestille Rigsdagens to Ting. Man kan sige det paa den Maade, at naar Folketingsvalget er afholdt til Efteraaret, da er Linien angivet for den kommende Tids Politik, en Linie, som det Landsting, der sidder, paa ingen Maade kan ændre principielt set, og derfor har Spørgsmaalet om Landstingets Fornylse et Aar før eller senere kun en underordnet Betydning over for Spørgsmaalet om Folketingets Fornylse.

Svend Nielsen: Det er jo meget forstaaeligt, at naar et Folk med gamle demokratiske Traditioner som det danske igennem nogle Aar har været frataget Medbestemmelsesretten, har haft vanskeligt ved at gøre sig gældende baade paa Organisationslivets Omraade og med Hensyn til Sættelsen af de ledende Organer; saa maa der, nu da Befrielsen er en Kendsgerning, være stærke Ønsker om at faa Lej-